

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201404
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420201404.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu: SLOVAKIA ENERGY, s. r. o., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava-Ružinov, IČO: 36 807 702, právne zastúpeného Mgr. Lenkou Heřmánkovou, advokátkou so sídlom Košická 5590/56, 821 08 Bratislava-Ružinov proti žalovanému: L., o zaplatenie sumy 540,73 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 396,79 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy eur od 07. 09. 2019 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 46,74 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 04. 08. 2020 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 540,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 540,73 eur od 07. 09. 2019 do zaplatenia, na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 47,14 eur a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je predajca poskytujúci služby dodávky elektriny a plynu vrátane zaistenia distribúcie elektriny plynu do odberného miesta zákazníka, a to v súlade s platnými právnymi predpismi a Obchodnými podmienkami dodávky elektriny pri poskytovaní univerzálnej služby pre odberateľov elektriny, Obchodnými podmienkami dodávky plynu pri poskytovaní univerzálnej služby pre odberateľov plynu (ďalej spolu „OPD“). Tvrdil, že so žalovaným uzatvoril rámcovú zmluvu o združenej dodávke elektriny a/alebo zemného plynu (ďalej „zmluva“), na základe ktorej sa zaviazal dodávať jej dohodnuté množstvo elektriny a/alebo plynu, zabezpečiť distribúciu elektriny a/alebo plynu do odberného miesta žalovanej a žalovaná sa zaviazala hradiť mu riadne a včas platby za dodanú elektrinu a/alebo plyn, distribučné služby podľa zaslaných vyúčtovaní. Podpisom zmluvy žalovaný súhlasil so znením OPD, ktoré sú prílohou zmluvy. Na základe uzatvorenej zmluvy č. M. zo dňa 29. 05. 2015 dodával žalobca elektrinu a/alebo plyn do odberného miesta na adrese M.G. Slovensko, č. odberného miesta pre elektrinu a/alebo plyn M.. Za odobratú elektrinu a/alebo plyn a súvisiace služby vystavoval žalobca žalovanému vyúčtovanie. Keďže žalovaný neuhradil dlžnú čiastku za vyúčtovanie elektriny fa. č. 2921060505 riadne a včas, ocitol sa ku dňu nasledujúcemu po dni splatnosti v omeškaní so splácaním svojho dlhu voči žalobcovi. Za omeškanie s úhradou v súvislosti s odoslanou upomienkou za platby vyčíslil žalovanému poplatok za omeškanie za odoslané upomienky, a to v súlade s čl. V OPD. Zároveň jej v súlade s čl. XVIII OPD vyčíslil sankčný poplatok v podobe deaktiváčného poplatku za predčasné ukončenie zmluvy pred zahájením dodávky a poplatok za prerušenie, obmedzenie dodávky zemného plynu a/

alebo elektriny, ktorý je účtovaný v zmysle zákona prevádzkovateľom distribučnej sústavy v súlade s čl. X OPD. Vyčíslené poplatky, ktoré vznikli porušením zmluvnej povinnosti žalovanej sú predmetom tejto žaloby, a to ako fa. č. 2840022131, fa. č. 2940008920, fa. č. 2940009936 a fa. č. 29600030185. Žalobca tvrdil, že fa. č. 2921060505 bola čiastočne uhradená vo výške 60,07 eur. Keďže žalovaný vyúčtovanú dlžnú čiastku neuhradil, a to ani na základe upomienok, podal žalobu, ktorou sa domáha okrem iného aj zaplataenia zákonného úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti posledného vystaveného vyúčtovania, t. j. od dňa 07. 09. 2019 a náhrady trov konania.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a predložil zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zemného plynu, všeobecné obchodné podmienky, predžalobnú upomienku, faktúry, prehľad platieb, cenník poplatkov a služieb

4. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

5. V danom prípade je predmetom konania zaplataenie sumy 540,73 eur s prísl. S poukazom k uvedenému súd 26. 07. 2021 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu 17. 06. 2021.

Podľa § 297 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

6. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

7. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné, pričom samotná žalovaný žiadne dôkazy nenavrhoval, zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca so žalovaným uzatvoril dňa 29. 05. 2015 zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zemného plynu, na základe ktorej sa zaviazal dodávať žalovanému do jeho odberných miest elektrinu alebo zemný plyn a zabezpečiť vo vlastnom mene a na vlastný účet prepravu a distribúciu elektriny alebo zemného plynu ako aj ďalšie súvisiace služby a žalovaný sa zaviazal takto dodanú komoditu odobrať a zaplatiť žalobcovi cenu podľa cenníka. Zmluva bola dojednaná na dobu určitú na 2 roky.

9. Faktúrou č. 2921060505 zo dňa 02. 07. 2019, splatnou dňa 16. 07. 2019, žalobca vyfakturoval žalovanému za odber elektriny v období od 19. 06. 2018 do 30. 06. 2019 nedoplatok vo výške 456,80 eur. Faktúrou č. 2840022131 zo dňa 24. 10. 2018, splatnou dňa 07. 11. 2018 žalobca vyfakturoval žalovanému poplatok za upomienku vo výške 8 eur. Faktúrou č. 2940008920 zo dňa 23. 04. 2019, splatnou dňa 07. 05. 2019 žalobca vyfakturoval žalovanému poplatok za upomienku vo výške 8 eur. Faktúrou č. 2940009936 zo dňa 14. 05. 2019, splatnou dňa 27. 05. 2019 žalobca vyfakturoval žalovanému poplatok za upomienku vo výške 8 eur. Faktúrou č. 2910002863 zo dňa 22. 08. 2019, splatnou dňa 06. 09. 2019 žalobca vyfakturoval žalovanému nedoplatok v sume 6,91 eur. Faktúrou č. 2960003018 zo dňa 11. 06. 2019, splatnou dňa 26. 06. 2019 žalobca vyfakturoval žalovanému deaktivčný/sankčný poplatok vo výške 120 eur. Z prehľadu platieb aktualizovanému ku dňu 30.07.2020 vyplýva, že dňa žalovaný čiastočne uhradil na faktúru č. 2921060505 v sume 60,07 eur. Faktúrou č. 2971000536 zo dňa 30. 05. 2019 splatnou dňa 06. 06. 2019 žalobca vyfakturoval žalovanému poplatok za obnovenie dodávky zemného plynu a prerušenie/obmedzenie distribúcie zemného plynu vo výške

166,04 eur, pričom túto faktúru si v predmetnom spore neuplatňoval a nežiadal priznať, preto sa súd v ďalšom touto faktúrou nezaoberal.

10. Predžalobnou upomienkou zo dňa 18. 02. 2020 žalobca vyzval žalovaného v záujme mimosúdneho riešenie sporu na úhradu sumy vo výške 709,44 eur, ktorá pozostávala z fakturovaných súm a príslušenstva.

11. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej Občianskeho zákonníka), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré:

písm. k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku;

písm. l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana;

písm. t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa;

písm. v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov majú právo pri dodávke elektriny a dodávke plynu a) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu v súlade s odsekom 7, ktorá musí obsahovať najmä

1. identifikáciu dodávateľa a odberateľa,
2. rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s týmito dodávkami,
3. podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s dodávkou,
4. zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
5. dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať, vrátane informácie o poplatku za vypovedanie zmluvy alebo informácie, že zmluvu je možné vypovedať bez poplatku,
6. spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a služieb súvisiacich s dodávkou vrátane kompenzácie za chybné alebo oneskorené vyúčtovanie platby za dodávku elektriny alebo plynu,
7. miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie a miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie dostupných prostriedkov na urovanie sporu,
8. informáciu, za akých podmienok môže odberateľ vypovedať zmluvu, ak nesúhlasí so zmenou ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a s tým súvisiacich služieb alebo so zmenou podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu,
9. spôsob oznámenia termínu výmeny určeného meradla a informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,
10. informácie o právach odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti aspoň formou odkazu na také informácie zverejnené na webovom sídle dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu,
11. náhradný spôsob určenia množstva dodanej elektriny alebo dodaného plynu v prípade poruchy určeného meradla alebo mimo určeného termínu odpočtu.

Podľa § 17 ods. 13 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti neuhradí preddavkovú platbu alebo nedoplatok z vyúčtovacej faktúry do určeného dňa splatnosti, dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu je povinný odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti na tento stav upozorniť a určiť nový termín splatnosti záväzku, ktorý nesmie byť kratší ako 10 dní od upozornenia o neuhradení záväzku odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti. Písomné upozornenie dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu obsahuje aj poučenie o prerušení dodávky elektriny alebo dodávky plynu, ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti nesplní svoj záväzok ani v dodatočnej lehote.

Podľa § 26 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zmluvou o dodávke elektriny sa zaväzuje dodávateľ elektriny dodávať elektrinu v dohodnutom množstve a v dohodnutom časovom priebehu výkonu odberateľovi elektriny a odberateľ elektriny sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi elektriny cenu za dodanú elektrinu.

13. Podľa Cenníka poplatkov a služieb platného od 01. 01. 2019, poplatok za obnovenie dodávky zemného plynu je vo výške 69,19 eur a poplatok za prerušenie/obmedzenie distribúcie zemného plynu je vo výške 69,19 eur. Poplatok za druhú a každú ďalšiu upomienku je vo výške 8 eur; poplatok za poslednú výzvu pred prerušením dodávky je 8eur/16 eur s tým, že vyššia čiastka sa použije v prípade opakovaného porušovania zmluvy zo strany zákazníka. Poplatok za predčasné ukončenie zmluvy po zahájení dodávky - domácnosť elektrina/zemný plyn za každé odberné miesto je 120 eur. Poplatok za predčasné ukončenie zmluvy pred zahájením dodávky - domácnosť elektrina/zemný plyn za každé odberné miesto je vo výške 120 eur.

14. Žalobca vyvodil svoje nároky zo zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zemného plynu, ktorú ako dodávateľ služby uzavrel so žalovaným ako fyzickou osobou- nepodnikateľom. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský, a to s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Žalobca ako dodávateľ v danom prípade pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný v predmetnom spore vystupuje ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd za to, že žaloba je čiastočne dôvodná. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že na základe uzatvorenej zmluvy bola žalovanému poskytnutá dodávka zemného plynu, za ktorú však žalovaný doposiaľ nezaplatil, čo vyplynulo z tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov, ktoré neboli žalovaným rozporované. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 396,79 eur titulom ceny sa dodaný zemný plyn, ktorá bola riadne vyúčtovaná žalobcom žalovanému faktúrou č. 2921060505, splatnou dňa 16. 07. 2019 za obdobie od 19. 06. 2018 do 30. 06. 2019 na sumu 456,80 eur, pričom žalovaný z tejto sumy uhradil 60,01 eur. Súd preto nárok žalobcu posúdil v rozsahu neuhradenej čiastky ako dôvodný a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 396,79 eur.

16. Žalobca si v konaní uplatnil aj nárok na zaplatenie poplatkov, a to poplatkov za upomienky vo výške 24 eur (8 eur x 3 upomienky) a deaktiváčného/sankčného poplatku vo výške 120 eur. Sám žalobca v podanej žalobe, ako i vo vyjadrení tvrdil, že dojednania o týchto poplatkoch sa nachádzajú vo formulárových obchodných podmienkach a ich výška je stanovená v cenníku. Tieto dokumenty vopred pripravil žalobca ako dodávateľ, pričom v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka dôkazné bremeno je práve na ňom, aby preukázal, že spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah týchto zmluvných dojednaní. Nakoľko žalobca ako dodávateľ toto dôkazné bremeno neunesol, má súd za to, že uvedené zmluvné podmienky neboli dojednané individuálne, a preto ich podrobil preskúmaniu z hľadiska § 53 Občianskeho zákonníka.

17. Pokiaľ ide o poplatok za upomienky, žalobca si tento poplatok vyúčtoval vo výške 8 eur za každú upomienku, pričom žalovanej vyúčtoval tri upomienky celkovo vo výške 24 eur. Predmetný poplatok vyúčtoval v súlade s čl. V Obchodných podmienok (bod 29), podľa ktorého dodávateľ elektriny je oprávnený požadovať a odberateľ elektriny v domácnosti je povinný uhradiť dodávateľovi elektriny peňažnú náhradu za vystavenie každej jednej písomnej upomienky (upozornenia) z dôvodu vzniku omeškania odberateľa elektriny v domácnosti so zaplatením platieb za plnenia poskytované podľa zmluvy, ktorej aktuálna sadzba vyplýva z príslušného účinného cenníka služieb. Takto vymedzený poplatok za upomienky je podľa súdu neprimerane vysokou sankciou spojenou s nesplnením záväzku spotrebiteľa. V občianskoprávných vzťahoch je upravená zákonná sankcia za omeškanie, podľa § 517 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorou sú aj v prejednávanom prípade úroky z omeškania, ktorých výška nemôže byť dohodnutá nad rámec výšky, stanovenej v § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko by išlo o neplatný právny úkon pre svoj rozpor so zákonom. V prejednávanom prípade súd vyhodnotil sumu 8,- eur za upomienku ako neprimerane vysokú sankciu spojenú s nesplnením dlhu. Ak táto sankcia má pokrývať náhradu škody v súvislosti s omeškaním žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 519 Občianskeho zákonníka, nie je podľa názoru súdu možné, aby dodávateľ stanovil tento poplatok paušálne bez ohľadu napr. na výšku omeškaného plnenia resp. jeho trvanie, a preto dohodnutie takéhoto poplatku v konečnom dôsledku prenáša dôkazné bremeno na spotrebiteľa, ktorý by mal preukázať, že škoda, ktorá vznikla jeho omeškaním dodávateľovi nedosahuje takto stanovenú hranicu, čím by táto zmluvná podmienka napĺňala charakteristiku neprijateľnej zmluvnej podmienky a to tak podľa § 53 ods. 4 písm. k) ako aj písm. l) Občianskeho zákonníka.

18. Navyše poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky) predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť ako poškodzujúce spotrebiteľa. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia. Na viac ak tieto poplatky majú skôr sankčný ako refundačný účel. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 245/2010 zo dňa 30. 11. 2011 platí, že „ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté a pre ktoré zákon vyžaduje písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné.“ Z týchto dôvodov súd vyhodnotil podmienku ako neprijateľnú, a tým zo zákona neplatnú, a žalobu na priznanie plnenia z takejto podmienky zamietol.

19. Ako ďalší poplatok si žalobca uplatnil deaktiváčny/sankčný poplatok vo výške 120 eur, a to faktúrou č. 2960003018 zo dňa 11. 06. 2019, splatnou dňa 26. 06. 2019. Jeho uplatnenie si vyúčtoval v súlade s čl. XVIII Obchodných podmienok (bod 1 a 2), podľa ktorého „pred koncom platnosti zmluvy je odberateľ elektriny do domácnosti oprávnený požiadať písomnou formou dodávateľa elektriny o predčasné ukončenie zmluvného vzťahu. V prípade posúdenia žiadosti o predčasné ukončenie

zmluvného vzťahu dodávateľom elektriny negatívne, ostáva zmluva v platnosti v plnom rozsahu. V prípade posúdenia žiadosti o predčasné ukončenie zmluvného vzťahu dodávateľom elektriny pozitívne, je dodávateľ elektriny oprávnený požadovať od odberateľa elektriny v domácnosti úhradu zmluvnej pokuty, ktorej výška je definovaná v cenníku poplatkov a služieb a ktorá primerane zohľadňuje porušené ustanovenie zmluvných podmienok odberateľom plynu v domácnosti. Zmluvná pokuta podľa tohto odseku sa stanovuje pre každé odberné miesto zvlášť. Zmluva bude ukončená v prípade uhradenia vyššie uvedenej zmluvnej pokuty odberateľom elektriny. Toto ustanovenie sa nepoužije v prípade predčasného ukončenia zmluvného vzťahu za podmienok uvedených v článku XVI a článku XVII týchto obchodných podmienok (bod 1); ak zmluva zanikne pre také porušenie zmluvných ustanovení odberateľom elektriny v domácnosti, ktoré má za následok ukončenie dodávky elektriny do odberného miesta odberateľa elektriny v domácnosti, je dodávateľ elektriny oprávnený požadovať od odberateľa elektriny v domácnosti úhradu zmluvnej pokuty, ktorej výška je definovaná v cenníku poplatkov a služieb, a ktorá primerane zohľadňuje porušené ustanovenie zmluvných podmienok, a to za každé odberné miesto odberateľa elektriny v domácnosti, pri ktorom došlo k zániku zmluvy. Zaplatením zmluvnej pokuty nie je dotknuté právo dodávateľa elektriny od zmluvy odstúpiť a tak isto požadovať náhradu škody, ktorá mu takým konaním odberateľa elektriny v domácnosti vznikla (bod2).“

20. Žalobca vo vyjadrení tvrdil, že deaktivčný poplatok bol vyúčtovaný za predčasné ukončenie zmluvy pred zahájením dodávky. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si vyúčtoval nedoplatok za spotrebovanú zemný plyn, ktorý mu súd priznal, má súd za to, že k zahájeniu dodávky zemného plynu došlo, a preto žalobca nemal právo si tento poplatok vôbec účtovať. Z cenníka je tiež zrejmé, že poplatok rovnakej hodnoty bol dodávateľom stanovený aj ako zmluvná sankcia v prípade predčasného ukončenia zmluvy po zahájení dodávky, avšak ak by tomu bolo tak v prejednávacom prípade, súd konštatuje, že žalobca predčasné ukončenie nielenže nepreukázal, ale ani v žalobe netvrdil, a preto súd jeho žalobu aj v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

21. Vo vzťahu k deaktivčnému poplatku, súd navyše dáva do pozornosti, že ani za tieto poplatky nebola žalovanému poskytnutá žiadna služba, týmito úkonmi žalobca chránil svoje obchodné záujmy. Je preto možné uzavrieť, že aj ustanovenia o týchto poplatkoch naplňajú charakteristiku neprijateľných zmluvných podmienok, a to podľa § 53 ods. 4 písm. t) a písm. v) Občianskeho zákonníka, a preto sú neplatné. Súd okrem toho poukazuje na neférovú a nekalú prax žalobcu, pretože je zrejmé, že sa tieto poplatky prekrývajú. Nedáva zmysel aký je rozdiel medzi poplatkom za odpojenie a znovu pripojenie elektriny, a deaktivčným poplatkom. Naopak, z obsahu požadovaných poplatkov je zrejmé, že ide o spoplatňovaný ten istý úkon žalobcu, ktorý napokon ani nepredstavuje žiadnu službu, ktorú by žalovanému poskytol, a preto takému konaniu zo strany žalobcu súd nemohol poskytnúť právnu ochranu.

22. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 2Co/33/2018 zo dňa 13. 03. 2019, ktorý musí byť žalobcovi známy, nakoľko sa týka jeho samotného a tento súd ohľadne účtovania aktivačných/deaktivačných poplatkov prijal záver, že „súdnu ochranu nemôžu požívať také ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré jednostranne zakomponujú do všeobecných obchodných alebo iných podmienok neprímerané finančné vyjadrenie nákladov dodávateľa za úkony, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa, ako je tomu aj v prípade sporných poplatkov. Pri tomto spôsobe vzniká vždy nezanedbateľné nebezpečenstvo, že paušalizovaná suma poplatkov nemusí vždy korešpondovať so skutočnými nákladmi a niet dôvodu na to, aby spotrebiteľ platil popri cene za odobratý plyn ďalšie platby, keď ani prípadné náklady na fyzické odpojenie, či znovupripojenie dodávky energie sa nemôžu rovnať poplatkom v spomínanej výške.“

23. Ďalej súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co 109/2018 zo dňa 28. 08. 2018, ktorý vyhodnotil obdobné zmluvné podmienky za neprijateľné, pretože paušálne stanovené poplatky zbavujú dodávateľa dôkazného bremena, ktoré by inak musel niesť, pokiaľ ide o skutočné náklady na prerušenie, obnovenie dodávky elektriny/plynu, resp. skutočnú výšku škody. Taktiež v súvislosti s nepriznaním žalobcom požadovaných poplatkov súd poukazuje na rozhodnutia, ktoré sú žalobcovi známe, a to rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/12/2020 zo dňa 05. 06. 2020, rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6Csp/5/2020 zo dňa 22. 10. 2020, rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 13Csp/9/2020 zo dňa 26. 10. 2020, ale aj rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6Csp/53/2019 zo dňa 11. 06. 2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp. zn. 7CoCsp/36/2020 zo dňa 30. 09. 2020.

24. Z dôvodov vyššie uvedených a aj s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, súd žalobu žalobcu na zaplatenie poplatkov v celkovej výške 144 eur (poplatky za upomienky, deaktivčný poplatok) zamietol ako nedôvodnú.

25. Čo sa týka „nákladov spojených s uplatnením pohľadávky“ v sume 47,17 eur, ich základ žalobca ničím nepreukázal.

26. Podľa §121ods.3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

27. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú spravidla trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to v predsúdnom štádiu (napr. zaobstaranie znaleckého posudku objasňujúceho vznik a výšku škody, cestovné náklady a iné obdobné náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky). Tieto náklady sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania.

Žalobca v súvislosti s preukázaním základu a výšky týchto nákladov nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce tieto náklady, ktorými by vzhľadom na ich špecifikáciu boli napr. potvrdenia o zaplatenej cene poštovného za zásielky žalovaným a podobne. Tieto vyčíslil len paušálne, predložil len „generálny výpočet nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.“ Avšak ak by zákonodarca zamýšľal priznať veriteľom v občianskoprávných spotrebiteľských vzťahoch paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky bez potreby preukázať do posledného centu ich konkrétnu skutočnú výšku, bol by to v zákone explicitne vyjadril tak, ako to urobil vo sfére obchodných záväzkových vzťahov, kde počnúc dňom 1.2.2013 zapracovaním nového ust. §369c do Obchodného zákonníka veriteľom pri omeškaní dlžníka priznal aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia a dokazovania ich skutočnej výšky. Dôvodová správa k tejto zmene uvádza, že ide o náhradu administratívnych interných monitorovacích nákladov, ktoré vznikajú pri kontrole dodržiavania zmluvných záväzkov (náklady na vedenie evidencie pohľadávok, náklady súvisiace s telefonickou alebo písomnou urgenciou dlžníka, táto však nie je podmienkou pre vznik nároku na paušálnu náhradu nákladov). Aj z výslovného vylúčenia tejto úpravy na záväzky zo spotrebiteľských zmlúv v prípadoch kde dlžníkom je spotrebiteľ (§ 369c ods.2 Obchodného zákonníka) je ale zrejmé, aký dôraz zákonodarca kladie na to, aby v spotrebiteľských vzťahoch nároky voči spotrebiteľom boli jednoznačne čo do základu aj výšky preukázané v plnom rozsahu, teda do posledného centu.

28. Žalobca nepredložil dôkazy, či a aké skutočné konkrétne reálne náklady vynaložil práve na vymáhanie konkrétnej, tu uplatňovanej pohľadávky proti žalovanému, jeho len všeobecný, generálny výpočet je tu nepoužiteľný a nerelevantný, preto aj v tejto časti súd žalobu zamietol.

29. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Keďže žalovaný bol s plnením peňažného dlhu v omeškaní, žalobca ako veriteľ má voči nemu nárok na zákonné úroky z omeškania vyčíslené v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 5 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. vo výške 5 % ročne zo sumy 396,79 eur od 07. 09. 2019 do zaplatenia, na zaplatenie ktorých súd zaviazal žalovaného. Súd zamietol žalobu aj v časti úroku z omeškania vzťahujúceho sa k sume zamietutej istiny, a to z tých istých dôvodov, z ktorých zamietol žalobu aj v časti tejto istiny.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 540,79 eur s príslušenstvom a súd priznal žalobcovi len zaplatenie sumy 396,79 eur s príslušenstvom, nakoľko v prevyšujúcej časti o zaplatenie sumy 144 eur žalobu zamietol, úspech žalobcu tak predstavuje 73,37 % a úspech žalovaného predstavuje 26,63 %. Teda medzi pomerom úspechu žalobcu a jeho neúspechom, je rozdiel v jeho prospech a žalobcovi ako úspešnej strane v konaní vznikol nárok na náhradu trov konania.

Vzhľadom na pomer úspechu v konaní preto súd v zmysle uvedených zákonných ustanovení priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 46,74 %. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.